

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 30 Jan. 1884, kl. 12 midd.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens Justitieombudsmans embetsförvaltning.

Enligt 42 § 2 mom. Riksdagsordningen åligger det Lag-Utskottet vid hvarje riksmöte att granska Justitieombudsmannens afgifna redogörelse, äfvensom hans embetsdiarier och registratur, samt med utlåtande deröfver till Riksdagen inkomma.

I och för fullgörande af detta uppdrag hafva båda Kamrarne till Utskottet öfverlemnat Justitieombudsmannens till innevarande riksmöte afgifna embetsberättelse; och har Herr Justitieombudsmannen till Utskottet aflemnat dels de diarier, som, under tiden från sistlidne riksdags början till början af den innevarande, förts i Justitieombudsmansexpeditionen, under Justitieombudsmannens embetsresa samt vid öfriga inspektionstillfällen, dels ock expeditionens registratur för samma tid. Utskottet har derjemte, på särskild requisition, fått emottaga handlingarne beträffande åtskilliga af Justitieombudsmannen handlagda ärenden.

Öfver den nu fullbordade granskningen afgifver Utskottet härmed utlåtande.

Justitieombudsmannens *embetsberättelse* börjar, såsom vanligt, med en redogörelse för de åtal, Justitieombudsmannen, till åtlydnad af Justitieombudsmansinstruktionens 1 §, funnit sig föranlåten att anställa, för så vidt dessa åtal under det sist förflutna året blifvit af åtminstone *en* domstol pröfvade och afgjorda.

Utom de klagomål eller iakttagelser, som föranledt de sålunda redovisade och de flere under nämnda år började, ännu oafgjorda åtal, hafva

Bih. till Riksd. Prot. 1884. 7 Saml. 1 Häft.

andra både skriftliga och muntliga anmälanden blifvit hos Justitieombudsmannen gjorda, hvilka utan att påkalla åtal likväl synts Justitieombudsmannen förtjena att i embetsberättelsen omförmälas, såsom egnade att begrundas ej mindre af lagstiftaren än af den praktiserande domaren.

Den redogörelse för anställda åtal, som upptager största delen af embetsberättelsen, utgör, jemte de sålunda omförmälda betraktelser och det om-döme, hvartill iakttagelserna under det förflutna årets embetsresa gifvit anledning, de bidrag, Justitieombudsmannen denna gång har att lemna till den *utredning af lagskipningens tillstånd*, hvilken Justitieombudsmansinstruktionen föreskrifver och i Justitieombudsmannens föregående embetsberättelser varit upprepade gånger omständligare genomförd.

Justitieombudsmannen, som under sin långvariga embetsutöfning inlagt så stor förtjenst i fråga om domstolsarkivens behöriga ordnande och vård, har nu tillfredsställelsen att kunna i embetsberättelsen omförmäla, hurusom, genom det prejudikat, som innefattas i Kongl. Maj:ts utslag den 20 April 1883, angående skyldighet för vederbörande tingshusbyggnadsskyldige att bekosta de i häradsarkiv befintliga domböckers, småprotokolls och öfriga handlingars inbindning, ett af de svåraste hindren för domstolsarkivens å landet bevarande blifvit, genom hans embetsåtgärd, undanröjdt.

Under år 1883 hafva *klagomål* till ett antal af 70 varit föremål för Justitieombudsmannens handläggning. Af dessa voro vid årets början 3 förut inkomna fortfarande under handläggning samt hafva 67 under året inkommit. Af de handlagda klagomålen hade 39 lemnats utan åtgärd, 22 efter vederbörandes hörande fått förfalla, 6 hänvisats till åtal samt 3 vid årets slut, såsom fortfarande under handläggning, balanserats. Under året hafva inalles förordnats 14 åtal för embetsfel och försummelser, af hvilka åtal 7 föranledts af fångförteckningarnas granskning samt 1 af iakttagelse under embetsresan, hvartill komma de 6, som egt rum efter hos Justitieombudsmannen förd klagan.

Årets embetsresa har omfattat delar af Östergötlands, Jönköpings och Elfsborgs län, Hallands län samt delar af Kristianstads, Malmöhus och Kronoborgs län. Justitieombudsmannen har derunder besökt Kongl. Göta hofrätt, länsstyrelserna i Jönköpings, Hallands och Malmöhus län, Akademiska konsistoriet och Domkapitlet i Lund, stadsdomstolarne, häradshöfdingarne och häradsarkiven på landet samt straffängelserna i Landskrona och Malmö, förutom läns-, krono-, stads- och häradshäktena i de orter, Justitieombudsmannen genomrest. Vid måls och ärendens handläggning i domstolarne och embetsverken, så vidt derom af diaries och rotlar kunnat inhemtas kännedom, hafva få anmärkningar af betydighet varit att framställa. Arkiven befunnos i allmänhet ordnade och på de flesta ställen der förva-

rade viktigare handlingar med band försedda. I fängelserna voro ordning och snygghet rådande, och öfver fångarnes behandling förspordes icke några befogade klagomål.

Särskildt har Justitieombudsmannen under året i inspektionsändamål besökt Öfverståthållareembetets kansli, Öfverståthållareembetet för polisärenden, jemte Poliskammaren och Polisdomstolen i Stockholm samt Stockholms Rådstufvurätt, med de under dessa myndigheter lydande särskilda expeditioner, länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms läns cellfängelse, Stockholms stads ransakningshäkte, Straff- och arbetsfängelset å Norrmalm, äfvensom domhafvandena och tingsställena i hufvudstadens omgifningar.

Då, så vidt Utskottet kunnat inhemta af Justitieombudsmansexpeditionens diaries och registratur samt de öfriga handlingar, hvilka utgjort föremål för Utskottets granskning, ingen, som påkallat Justitieombudsmannens bistånd och haft verkligt skäl till klagan, lemnats utan hans embetshjelp, der denna kunnat gifvas, samt då, så vidt Utskottet kunnat finna, Justitieombudsmannen i sin embetsutöfning äfven i öfrigt sorgfälligt efterlevvat den för honom gällande instruktion, får Utskottet, angående Justitieombudsmannens embetsförvaltning i dess helhet, inför Riksdagen uttala det omdöme,

att Justitieombudsmannen genom nit, oväld och skicklighet fortfarande motsvarat Riksdagens förtroende.

Stockholm den 30 Januari 1884.

På Lag-Utskottets vägnar:

E. THOMASSON.
